

MENINGOKOKSYGDOM 2009

Uge 17, 2010

I Danmark overvåges invasiv meningokoksygdom (MS) gennem det kliniske meldesystem og Neisseria Reference Laboratoriet, som modtager meningokok-isolater fra de kliniske mikrobiologiske afdelinger.

I 2009 modtog Epidemiologisk afdeling 73 anmeldelser på patienter med invasiv MS. Der måtte rykkes for anmeldelse i 23 tilfælde. Fordeling på landsdele fremgår af [tabel 1](#).

Tabel 1. Anmeldte patienter med invasiv meningokoksygdom i 2009. Antal og incidens pr. 10⁵ fordelt på landsdele

Region og landsdel	Antal	Incidens
Hovedstaden		
Kbh. by	7	1,0
Kbh. omegn	5	1,0
Nordsjælland	3	0,7
Bornholm	1	2,3
Sjælland		
Østsjælland	0	-
V- og S-sjælland	6	1,0
Syddanmark		
Fyn	9	1,9
Sydjylland	9	1,3
Midtjylland		
Østjylland	14	1,7
Vestjylland	9	2,1
Nordjylland		
Nordjylland	10	1,7
I alt	73	1,3

Diagnose

Af de 73 tilfælde havde 30 meningitis, 25 sepsis, 17 både meningitis og sepsis og en patient havde septisk arthritis.

Der blev diagnosticeret 40 tilfælde (55%) af MS med serogruppe B, 22 (30%) med serogruppe C og fem (7%) med serogruppe Y. I seks (8%) tilfælde var serogruppen ukendt. Der blev ikke anmeldt tilfælde af gruppe A eller W135.

Fordelingen på aldersgrupper fremgår af [tabel 2](#).

I 60 (82%) af de anmeldte tilfælde forelå en positiv dyrkning af meningokokker. I syv tilfælde var diagnosen stillet ved PCR, og fire patienter havde positiv meningokok-antistoftiter (MAT). I to tilfælde var diagnosen baseret alene på det kliniske billede.

I alt 70 mentes smittet i Danmark, én i udlandet og for to var smitteland ukendt. Alle patienter var danskere.

Ophobede tilfælde

Der var to små udbrud af gruppe C i 2009: En vuggestue med to tilfælde af MS og en landbrugsskole, hvor to elever fik MS.

Tabel 2. Antal anmeldte patienter med invasiv meningokoksygdom i 2009, fordelt på alder, serogruppe, m/k-ratio, incidens pr 10⁵ og antal døde

Alder (år)	B	C	Y	Ukendt	Total	M/K-ratio	Incidens	Døde
< 1	8	2	0	1	11	4,5	16,8	0
1-2	3	4	1	1	9	0,8	6,8	0
3-6	9	5	0	2	16	1,3	6,1	0
7-13	3	0	0	0	3	2,0	0,6	0
14-17	9	1	1	0	11	0,9	3,9	0
18-29	4	4	1	1	10	1,5	1,3	0
30-39	1	0	0	0	1	-	0,1	0
+ 40	3	6	2	1	12	0,7	0,4	2
I alt	40	22	5	6	73	1,2	1,3	2

Følger af sygdommen

To patienter (3%) døde af MS. Den ene patient, en plejehjemsbeboer med erhvervet immundefekt, var 80 år gammel og havde sepsis forårsaget af serogruppe C. Den anden patient var 57 år og blev fundet død i hjemmet og anmeldt med meningitis og sepsis. Ved obduktion fandtes serogruppe B meningokokker i cerebrospinalvæsken.

Blandt de overlevende 71 tilfælde var anmeldt sekvelæ for otte patienter: Amputation af begge underben, epilepsi, ensidig hørenedsættelse, hovedpine/træthed, to tilfælde af gangbesvær og to tilfælde af hudnekrose.

Anmeldelse

Anmeldelse skal dels foretages telefonisk til vagthavende embedslæge, straks ved mistanke om meningokoksygdom, og dels skriftligt på blanket 1515.

Profylakse til kontaktpersoner

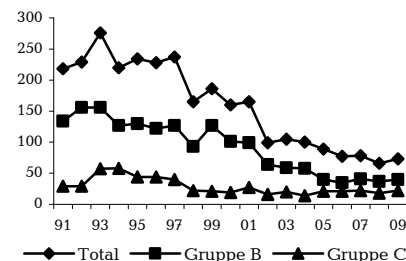
Nære kontakter til patienter med mistænkt eller verificeret MS tilbydes profylakse med antibiotika og evt. vaccination. Nære kontakter er personer, der har sovet under samme tag som patienten inden for 10 dage før sygdomsdebut eller er "kyssekæreste" med patienten. Hvem der tilbydes profylakse afgøres af embedslægen, som også kan vælge at udvide personkredsen efter en konkret vurdering. Det er ligeledes embedslægen, som træffer beslutning om og iværksætter information til vagtlæger, institutioner m.v.

Der er vaccine mod gruppe A, C, W135 og Y, men ikke mod B, som er den hyppigste i Danmark. Når gruppebestemmelse foreligger, kan embedslægen tage stilling til vaccination. De berørte vil få brev herom. Det er egen læge, der rekvirerer vaccinen fra SSI og vaccinerer. Vaccinen er gratis.

Kommentar

Antal tilfælde af MS var lidt højere end i 2008, hvor det laveste antal tilfælde blev registreret siden anmeldelsespligten blev indført i 1980, men på niveau med antal tilfælde i 2007 og 2006, EPI-NYT 15-16/09. Der har været et generelt fald i antal MS tilfælde siden 1993. Faldet skyldes primært et fald i MS forårsaget af serogruppe B, mens antal tilfælde med serogruppe C har ligget på

Figur 1. Antal anmeldte tilfælde af meningokoksygdom, 1991-2009

samme niveau siden 1997, [figur 1](#). Der var to dødsfald med MS i 2009, hvilket er det laveste registrerede antal siden starten af overvågningen. Der var fortsat flest tilfælde hos børn under 7 år og blandt teenagere i aldersgruppen 14-17 år. Fraset en lidt højere incidens af MS på Fyn i 2009, var den samlede fordeling på køn, serogruyper og klinisk præsentation sammenlignelig med 2008. (M. Nørgård, P. Valentiner-Branth, Epidemiologisk afd., L. Lambertsen, AMOF)

SIDSTE TRYKTE EPI-NYT

Som tidligere varslet, EPI-NYT 11/10, er dette det sidste trykte EPI-NYT, der fremsendes med almindelig post. Fra næste uge sendes EPI-NYT kun elektronisk via e-mail. Tilmelding er gratis og kan ske på www.ssi.dk/epi-nyt. (Epidemiologisk afdeling)

28. april 2010

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2010 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 16 2010	Kum. 2010 ¹⁾	Kum. 2009 ¹⁾
AIDS	0	17	8
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	5	3
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	3	4
Gonoré	1	159	175
Hepatitis A	0	13	9
heraf smittet i udlandet	0	5	5
Hepatitis B (akut)	0	12	10
Hepatitis B (kronisk)	1	66	71
Hepatitis C (akut)	0	0	2
Hepatitis C (kronisk)	8	155	118
HIV	3	80	88
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	3	30	38
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	3	38	32
heraf smittet i udlandet	0	5	3
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	0	0
Levnedsmiddelbåren sygdom	11	74	125
heraf smittet i udlandet	1	21	21
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	0	3
Listeria monocytogenes	0	2	2
Anden ætiologi	1	6	6
Ukendt ætiologi	0	0	1
Under registrering	0	0	0
Meningokokksygdom	1	25	33
heraf gruppe B	0	3	9
heraf gruppe C	0	6	3
heraf uspec.+ andre	1	6	0
Mæslinger	0	3	9
Neuroborreliose	0	6	3
Ornitose	1	6	0
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Pneumokokksygdom (IPS) ²⁾	4	54	49
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	3	32	35
heraf smittet i udlandet	0	20	31
Syfilis	3	106	88
Tetanus	0	0	0
Tuberkulose	14	113	127
Tyfus/paratyfus	1	15	7
heraf smittet i udlandet	0	11	6
VTEC/HUS	6	42	33
heraf smittet i udlandet	1	10	7

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2010 og i samme periode 2009

²⁾ Meningitis i alle aldre, anden invasiv pneumokokksygdom (IPS) < 5 år

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 16 2010	Kum. 2010 ³⁾	Kum. 2009 ³⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	4	47	45
Gonokokker	1	154	129
heraf kvinder	1	44	30
heraf mænd	0	110	99
Listeria monocytogenes	-	16	17
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ⁴⁾ PCR	0	35	26
Serumprøver ⁵⁾ MPT	0	80	52
Streptokokker ⁶⁾			
Gruppe A streptokokker	4	63	69
Gruppe B streptokokker	2	37	30
Gruppe C streptokokker	0	13	10
Gruppe G streptokokker	3	47	51
S. pneumoniae	27	434	510
Tabel 3	Uge 14 2010	Kum. 2010 ³⁾	Kum. 2009 ³⁾
MRSA	10	211	195
Tarmpatogene bakterier ⁷⁾			
Campylobacter	27	609	438
S. Enteritidis	14	80	64
S. Typhimurium	14	96	255
Andre zoon. salmonella	13	147	177
Yersinia enterocolitica	5	41	56
Verocytotoksin- producerende E. coli	4	44	32
Enteropatogene E. coli	3	44	32
Enterotoksigene E. coli	3	127	61

³⁾ Kumulativt antal i 2010 og i samme periode 2009

⁴⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

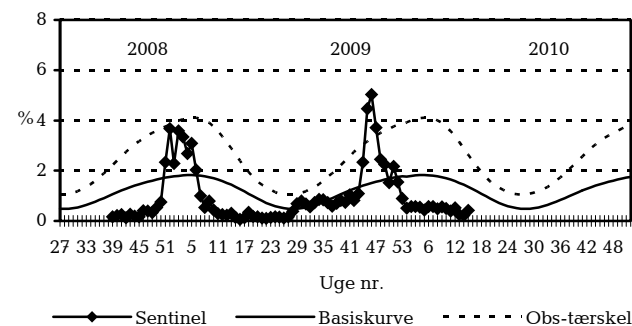
⁵⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁶⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁷⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2008/2009/2010

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information: Influenza-Nyt, www.ssi.dk